

**LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMŲ PROFESINĖS ETIKOS TARYBOS
SPRENDIMAS NR. 2023/2.2**

2023-02-24, Vilnius

Lietuvos architektų rūmų (toliau – Rūmai) Profesinės etikos taryba (toliau – PET) išnagrinėjo J. N. (toliau – Pareiškėja²) skundą dėl architekto Audriaus Arbačiausko (toliau – Atsakovas²) galimai padarytų profesinės etikos pažeidimų (toliau – Skundas).

Skundas išnagrinėtas ir sprendimas priimtas 2023-02-24 vykusio PET posėdžio metu. Nagrinėjant Skundą ir priimant sprendimą dalyvavo PET nariai Darius Juškevičius (pirmininkas), Andrius Bakšys, Donatas Laucius, Vaida Cromley. Posėdžio pirmininkas – PET pirmininkas Darius Juškevičius, PET sekretoriaus funkcijas posėdyje atliko Lietuvos architektų rūmų (toliau – Rūmai) teisininkas Justas Laurinčiukas. PET posėdyje paaiškinimus žodžiu teikė Pareiškėjas.

Posėdžio eiga:

I. Pareiškėjos² skundo esmė

Rūmai 2022-12-12 gavo Pareiškėjos² Skundą, kuriuo Pareiškėja² kreipėsi dėl Atsakovo² profesinės etikos. **Skunde dėl Atsakovo² profesinės etikos Pareiškėja² nurodė, kad:**

1. Atsakovas² galimai pažeidė Europos architektūros paslaugų teikėjų etikos kodekso (toliau – **Etikos kodeksas**) 3.1, 3.9, 3.11 punktus. Prie teikto skundo pridėjo sutartį ir priedą prie jos, Atsakovui² teiktą pretenziją, patvirtinimą dėl laiško išsiuntimo pasirašytus el. parašu. Todėl prašo įpareigoti A. Arbačiauską grąžinti pinigus už sutarties neįvykdymą bei tokiu būdu apsaugoti sekančius jo klientus.

II. Pareiškėjos² ir Atsakovo² paaiškinimų esmė

2023-02-24 PET posėdžio metu Pareiškėjos² ir Atsakovo² papildomai teikti papildomi paaiškinimai:

Paaiškino, jog buvo pasirašyta sutartis su Atsakovu² dėl patalpos paskirties pakeitimo ir su šiuo pavedimu susijusių paslaugų. Tačiau tinkamų paslaugų nebuvo suteikta Pareiškėjos² vertinimu, todėl ji prašė grąžinti avansą ir atlyginti nuostolius iš Atsakovo². Atsakovas² žodžiu įsipareigojo grąžinti avansą ir jam pretenzijoje nurodytus Pareiškėjos² patirtus nuostolius. Pareiškėja² patvirtino, kad jeigu Atsakovas² įvykdys šiuos įsipareigojimus jam jokių pretenzijų ji neturėtų.

III. Aktualios profesinės etikos nuostatos

Pareiškėjas² nurodė, jog Atsakovas² galimai pažeidė Etikos kodekso 3 principo („Įsipareigojimai klientui“), Etikos kodekso 3.1 ir 3.9, 3.11 punktus, t.y. visi architektūros paslaugų teikėjai pagarbiai žiūri į savo kliento ar potencialaus vartotojo poreikius ir reikalavimus, jei šie poreikiai ir reikalavimai

neprieštarauja šio kodekso principams ir jų taikymui. Tuo atveju, jei yra ar numanomas koks nors prieštaravimas, architektūros paslaugų teikėjas apie tai nedelsdamas informuoja klientą arba, jei reikia, vartotoją. Jeigu aiškiai nesusitarta kitaip, tuomet architektūros paslaugų teikėjas turi arba prisiderinti prie poreikių ir vykdyti reikalavimus, arba tuojau pat atsisakyti atitinkamos architektūros paslaugų teikimo ar samdos sutarties; visi architektūros paslaugų teikėjai atlieka savo darbą profesionaliai, kompetentingai, rūpestingai ir stropiai; visi architektūros paslaugų teikėjai nuolat informuoja savo klientą apie kliento vardu atliekamų darbų ar paslaugų teikimo eigą ir apie bet kokias kylančias problemas, kurios gali turėti įtakos tų darbų ir paslaugų kokybei ar kainai arba išlaidoms, susijusioms su projektavimo darbais, ypač tuomet, kai klientas yra nustatęs apribojimus kokybei ir kainai.

IV. Sprendimui reikšmingos aplinkybės

PET išnagrinėjo Skundą, išklausė Pareiškėjos² ir Atsakovo² paaiškinimų ir priimdama sprendimą rėmėsi šiomis aplinkybėmis:

- a) Daugumą pagal sudarytą sutartį įtvirtintų atlikti darbų Atsakovas² buvo faktiškai atlikęs;
- b) Atsakovo² atlikti darbai buvo naudojami kito subjekto, kurį pasitelkė Pareiškėja²;
- c) Šalys posėdžio metu sudarė žodinį susitarimą ginčą išspręsti taikiai.

V. Sprendimo argumentai

PET įvertinus pateiktą informaciją ir duomenis, Pareiškėjos² ir Atsakovo² paaiškinimus, nustatė, kad daugumą pagal sudarytą sutartį įtvirtintų atlikti darbų Atsakovas² buvo faktiškai atlikęs, su kuo sutiko ir pati Pareiškėja². Pagal papildomai posėdžio metu paaiškėjusią informaciją buvo nustatyta, kad Pareiškėja² pasitelkė kitą galimai architektūros paslaugų teikėją tikslu pabaigti vykdyti sutartį, pasinaudojant Atsakovo² atliktu intelektiniu įdirbiu, jam to nežinant. Atsakovas² patvirtino, jog nebuvo informuotas, kad jo atliktas darbas yra naudojamas kito subjekto, kurį pasitelkė Pareiškėja² savo iniciatyva. Todėl aplinkybės dėl netinkamai nustatytos statybos rūšies ir vėliau kilusių pasekmių dėl reikalingos ekspertizės nustatymo negali būti priskiriamos tik Atsakovui². PET vertina, kad šalys posėdžio metu sudarė žodinį susitarimą ginčą išspręsti taikiai, todėl mano, kad tokiu būdu susidariusi situacija yra iš dalies išsprendžiama abipusio kompromiso būdu. Dėl visų nustatytų aplinkybių PET nemano, kad buvo pažeisti Pareiškėjos nurodyti skunde Etikos kodekso taikymo atvejai.

Nutarta:

- Etikos kodekso 3 principo („Įsipareigojimai klientui“) 3.1 taikymo atvejis („*Visi architektūros paslaugų teikėjai pagarbiai žiūri į savo kliento ar potencialaus vartotojo poreikius ir reikalavimus, jei šie poreikiai ir reikalavimai neprieštarauja šio kodekso principams ir jų taikymui. Tuo atveju, jei yra ar numanomas koks nors prieštaravimas, architektūros paslaugų teikėjas apie tai nedelsdamas informuoja klientą arba, jei reikia, vartotoją. Jeigu aiškiai nesusitarta kitaip, tuomet architektūros*

paslaugų teikėjas turi arba prisiderinti prie poreikių ir vykdyti reikalavimus, arba tuojau pat atsisakyti atitinkamos architektūros paslaugų teikimo ar samdos sutarties“). Nepažeidė (vienbalsiai);

- Etikos kodekso 3 principo („*Įsipareigojimai klientui*“) 3.9 taikymo atvejis („*visi architektūros paslaugų teikėjai atlieka savo darbą profesionaliai, kompetentingai, rūpestingai ir stropiai*“).

Nepažeidė (vienbalsiai);

- Etikos kodekso 3 principo („*Įsipareigojimai klientui*“) 3.11 taikymo atvejis („*visi architektūros paslaugų teikėjai nuolat informuoja savo klientą apie kliento vardu atliekamų darbų ar paslaugų teikimo eigą ir apie bet kokias kylančias problemas, kurios gali turėti įtakos tų darbų ir paslaugų kokybei ar kainai arba išlaidoms, susijusioms su projektavimo darbais, ypač tuomet, kai klientas yra nustatęs apribojimus kokybei ir kainai*“). Nepažeidė (vienbalsiai);

- Rekomenduoti ateityje vadovautis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. D1-189 „Dėl Statinių projektavimo darbų kainų skaičiavimo rekomendacijų patvirtinimo“ patvirtintomis statinių projektavimo darbų kainų skaičiavimo rekomendacijomis.

PET pirmininkas _____ Darius Juškevičius

Posėdžio sekretoriaus funkcijas atliekantis _____ Justas Laurinčiukas